

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Ako podať žalobu na súd

Ako podať žalobu na súd

Rumunsko

1 Musím sa bezpodmienečne obrátiť na súd alebo mám inú možnosť?

Každá osoba, ktorá si uplatňuje nárok proti inej osobe, musí podať návrh na súd, ktorý má právomoc rozhodovať v predmetnej veci. Vec sa môže podať na súd až po ukončení predchádzajúceho konania, ak sa to v zákone výslovne stanovuje. Dôkaz o ukončení predchádzajúceho konania sa musí priložiť k návrhu.

Účastník sporu môže využiť aj alternatívne spôsoby riešenia sporov.

Mediácia nie je pred predložením veci súdu povinná. Počas súdneho konania sú súdne orgány povinné informovať účastníkov o možnosti a výhodách mediácie.

Mediácia sa môže uskutočniť v sporoch týkajúcich sa poistenia, ochrany spotrebiteľa, rodinného práva, vo veciach týkajúcich sa zodpovednosti pri výkone povolania, v pracovných sporoch a občianskoprávných sporoch s hodnotou nižšou ako 50 000 RON okrem tých, v prípade ktorých bol vyhlásený vykonateľný rozsudok súdu na začatie konkurzného konania, žalôb týkajúcich sa obchodného registra a vecí, v ktorých si strany môžu zvoliť postup podľa článkov 1.014 – 1.025 alebo 1.026 – 1.033 Občianskeho súdneho poriadku (platobné príkazy alebo veci s nízkou hodnotou sporu).

Účastníci sporu môžu využiť aj rozhodcovské konanie, ktoré je súkromnou alternatívnou súdnictva. Osoby s plnou spôsobilosťou na právne úkony sa môžu dohodnúť na riešení sporov v rozhodcovskom konaní, okrem sporov týkajúcich sa osobného stavu, spôsobilosti osôb, dedičského konania, rodinných vzťahov a práv, o ktorých strany nemôžu rozhodovať.

2 Je stanovená nejaká lehota, dokiaľ sa musím obrátiť na súd?

Právo na podanie žaloby, ktorej predmetom je peňažný nárok, podlieha premlčaniu, pokiaľ sa v zákone nestanovuje inak. V prípadoch osobitne stanovených zákonom podliehajú premlčaniu aj práva na podanie iných žalôb bez ohľadu na ich predmet (článok 2501 občianskeho zákonníka).

Všeobecná premlčacia lehota je v súlade s ustanoveniami článku 2517 občianskeho zákonníka tri roky.

V súlade s článkom 10 ods. 1 mimoriadneho nariadenia vlády č. 39/2017 o žalobách o náhradu škody spôsobených porušením ustanovení práva hospodárskej súťaže a v znení zmien zákona č. 21/1996 o hospodárskej súťaži, odchylné od článku 2.517 občianskeho zákonníka, je právo podať žalobu o náhradu škody premlčané po piatich rokoch.

V občianskom zákonníku sa stanovujú osobitné premlčacie lehoty na premlčanie určitých záležitostí, napríklad:

premlčacia lehota desať rokov pre vecné práva, ktoré neboli zákonom vyhlásené za nezrušiteľné alebo nepodliehajú inej premlčacej lehote; pre náhradu za nemajetkovú/majetkovú ujmu, ktorú utrpela osoba v dôsledku mučenia alebo neľudského zaobchádzania alebo prípadne násillia alebo sexuálneho útoku proti maloletým osobám alebo osobám, ktoré sa nemôžu brániť alebo vyjadriť svoju vôľu; pre náhradu škody na životnom prostredí;

premlčacia lehota dvoch rokov pre právo podať žalobu založenú na vzťahu vyplývajúcom z poistenia/zaistenia; na právo podať žalobu týkajúcu sa zaplatenia poplatkov dlžných sprostredkovateľom za služby poskytované na základe dohody o sprostredkovaní;

jednoročná premlčacia lehota pre právo podať žalobu týkajúcu sa vrátenia súm získaných z predaja vstupeniek na podujatie, ktoré sa neuskutočnilo; prevádzkovateľov stravovacích zariadení a hotelov za poskytnuté služby; profesorov, učiteľov, majstrov a umelcov za hodinové, denné alebo mesačné vyučovanie; lekárov, pôrodných asistentiek, sestier a farmaceutov za návštevy, operácie alebo lieky; maloobchodníkov za zaplatenie predaného tovaru a doručených dodávok; remeselníkov za zaplatenie za ich práce; advokátov proti klientom za zaplatenie odmien a výdavkov; notárov a súdnych exekútorov za zaplatenie súm, na ktoré majú nárok za ich činnosti; inžinierov, architektov, zememeračov, účtovníkov a iné samostatne zárobkovo činné osoby za zaplatenie súm, na ktoré majú nárok; pre právo na podanie žaloby vyplývajúce zo zmluvy o pozemnej, leteckej či lodnej doprave tovaru proti dopravcovi.

3 Mám sa obrátiť na súd v tomto členskom štáte?

Normy medzinárodnej právomoci v sporoch s cezhraničnými dôsledkami sú stanovené v *Občianskom súdnom poriadku* v knihe VII s názvom Medzinárodné občianske súdne konania. Ustanovenia tejto knihy sa však uplatňujú na konania s cezhraničnými dôsledkami v rámci súkromného práva, pokiaľ sa v medzinárodných zmluvách, ktorých je Rumunsko zmluvnou stranou, v právnych predpisoch Európskej únie alebo v osobitných zákonoch nestanovuje inak. Pre veci medzinárodnej právomoci sa v Občianskom súdnom poriadku uvádzajú ustanovenia týkajúce sa okrem iného: právomoci založenej na bydlisku alebo sídle odporcu, dobrovoľnej dohody o právomoci v prospech rumunských súdov, dohody o voľbe súdu, výnimky rozhodcovského konania, fóra nevyhnutnosti, vnútornej právomoci, prekážky začatej veci a súvisiacich činností na medzinárodnej úrovni, výlučnej osobnej právomoci, výlučnej právomoci rozhodovať o peňažných nárokoch alebo o prednostnej právomoci rumunských súdov (článok 1065 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku).

4 Ak áno, na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na moje bydlisko a bydlisko odporcu alebo vzhľadom na iné aspekty môjho prípadu?

Miestna príslušnosť sa riadi všeobecnými kritériami (bydlisko/sídlo odporcu), alternatívnymi kritériami (rodičovstvo, vyživovacia povinnosť, zmluva o preprave, poisťna zmluva, zmenka/šek/vlastná zmenka/cenný papier, spotrebiteľia, občianskoprávna zodpovednosť podľa práva občianskoprávných deliktov) alebo výlučnými kritériami (nehnuteľnosti, dedičstvo, obchodné spoločnosti, žaloby podané proti spotrebiteľom) stanovenými v článku 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

5 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na predmet žaloby a výšku hodnoty sporu?

Príslušnosť súdu podľa predmetu veci je stanovená v článku 94 a nasl. nového Občianskeho súdneho poriadku v závislosti od povahy veci alebo hodnoty sporu.

Okresné sudy rozhodujú ako *súdy prvého stupňa* o návrhoch, ktoré podľa občianskeho zákonníka *patria do právomoci poručníckych a rodinných súdov*; návrhoch na registráciu v záznamoch osobného stavu; návrhoch týkajúcich sa správy viacposchodových budov/bytov/priestorov, ktorých výlučnými vlastníckymi sú rôzne osoby, a právnych vzťahov vytvorených spoločnosťami vlastníkov bytov s fyzickými alebo právnickými osobami; návrhoch na vypratanie; návrhoch týkajúcich sa spoločných stien a priekop, vzdialeností medzi budovami a porastmi, práva prechodu, vecných bremien a iných obmedzení, ktoré sa týkajú vlastníckych práv; návrhoch týkajúcich sa zmeny hraníc a vyznačenia hraníc; návrhoch na ochranu vlastníctva, návrhoch týkajúcich sa kladných alebo záporných záväzkov, ktoré sa nedajú vyjadriť v peniazoch; návrhoch týkajúcich sa súdneho vysporiadania spoluvlastníctva, bez ohľadu na príslušnú hodnotu; iných návrhoch, ktoré sa dajú vyjadriť v peniazoch až do výšky 200 000 RON vrátane, a to bez ohľadu na spôsobilosť účastníkov.

Tribunály ako *súdy prvého stupňa* rozhodujú o všetkých návrhoch, ktoré podľa zákona nepatria do právomoci iných súdov, alebo o všetkých ostatných návrhoch, ktoré podľa zákona patria do právomoci tribunálov.

Odvolaacie súdy ako *súdy prvého stupňa* rozhodujú o návrhoch týkajúcich sa správnych a daňových sporov alebo všetkých ostatných návrhoch, ktoré podľa zákona patria do ich právomoci.

6 Môžem žalobu podať sám alebo to musím urobiť cez sprostredkovateľa, napríklad cez advokáta?

Strany môžu podať žalobu na súd buď osobne, alebo prostredníctvom zástupcu. Takého zastúpenie môže byť na základe zákona, dohody alebo rozhodnutia súdu. Fyzické osoby, ktoré nemajú spôsobilosť na právne úkony, sú zastúpené právnym zástupcom. Účastníci sa môžu podľa zákona nechať zastupovať zástupcom podľa vlastného výberu, pokiaľ sa v zákonoch nevyžaduje, aby sa dostavili na súd osobne.

V konaní v prvom stupni a v odvolacom konaní sa fyzické osoby môžu nechať zastúpiť advokátom alebo iným splnomocneným zástupcom. Ak osoba, ktorá koná ako zástupca, nie je advokát, splnomocnený zástupca môže podávať návrhy týkajúce sa procesných výnimiek a podstaty veci v štádiu vyšetrovania aj pri prezentácii tvrdení len prostredníctvom advokáta. Pri vypracovaní návrhu a uvedení dôvodov odvolania, ako aj pri podaní a obhajobe odvolania môže fyzickým osobám pomáhať a zastupovať ich iba advokát, a to pod hrozbou sankcie neplatnosti.

Právnické osoby sa môžu nechať zastupovať pred súdmi na základe zmluvy iba právnym poradcom alebo advokátom. Pri vypracovaní návrhu a uvedení dôvodov odvolania, ako aj pri podaní a obhajobe odvolania môže právnickým osobám pomáhať a v prípade potreby ich zastupovať iba advokát alebo právny poradca, a to pod hrozbou sankcie neplatnosti. Uvedené ustanovenia sa zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú na združenia, obchodné spoločnosti alebo iné subjekty bez právnej subjektivity.

7 Kde mám podať návrh na začatie konania: v podateľni, v kancelárii alebo na inom mieste?

Návrh sa zaregistruje a priradí sa mu konkrétny dátum použitím vstupnej pečiatky. Po zaregistrovaní sa návrh a sprievodné dokumenty, prípadne spolu s dôkazmi o tom, ako boli postúpené súdu, odovzdajú predsedovi súdu alebo ním určenej osobe, ktorá podnikne okamžité kroky na náhodné vytvorenie senátu podľa zákona (článok 199 Občianskeho súdneho poriadku).

8 V akom jazyku môžem podať návrh? Môžem podať návrh ústne alebo ho musím podať v písomnej forme? Môžem poslať návrh faxom alebo elektronickou poštou?

Podľa článku 12 ods. 5 zákona č. 304/2004 o organizácii súdnictva sa návrhy a procesné písomnosti vyhotovujú len v rumunčine. Návrhy sa podávajú len v písomnej forme. V článku 194 nového Občianskeho súdneho poriadku sa stanovuje, že návrh podaný osobne alebo prostredníctvom zástupcu, poštou, kuriérom, faxom alebo naskenovaný a zaslaný e-mailom alebo ako elektronický dokument sa zaregistruje a priradí sa mu konkrétny dátum použitím vstupnej pečiatky.

Podľa článku 225 nového Občianskeho súdneho poriadku, ak niektorý z účastníkov konania nehovorí rumunsky, súd použije súdneho prekladateľa. Ak účastníci súhlasia, ako prekladateľ môže pôsobiť sudca alebo tajomník. Ak nie je možné zabezpečiť prítomnosť súdneho prekladateľa, môžu sa použiť preklady dôveryhodných osôb, ktoré hovoria daným jazykom. Ak je osoba nemá, nepočujúca alebo hluchonemá alebo z akéhokoľvek iného dôvodu nie je schopná sa vyjadrovať, komunikácia sa vykonáva písomne. Ak dotknutá osoba nevie čítať alebo písať, použije sa tlmočník. Ustanovenia o znalcoch sa primerane zodpovedajúcim spôsobom na prekladateľov a tlmočníkov.

9 Sú nejaké osobitné tlačivá na podávanie žalôb, a ak nie, akým spôsobom musím podať návrh? Aké sú náležitosti návrhu?

V Občianskom súdnom poriadku sa nestanovuje používanie žiadnych štandardných formulárov pre právne nároky. Vo všeobecných pravidlách občianskoprávného konania sa stanovuje obsah niektorých občianskoprávných nárokov (*napr.* návrhu, vyjadrenia k návrhu, protinávrhu).

10 Budem musieť platiť súdne poplatky? Ak áno, kedy? Budem si musieť platiť advokáta už od začiatku?

Trovy konania pozostávajú zo súdnej kolkovej dane, odmien advokátov, znalcov a odborníkov, súm dlžných svedkom v súvislosti s cestovaním a ušlým príjmom v dôsledku dostavenia sa na súd, cestovných nákladov a nákladov na ubytovanie, ako aj akýchkoľvek ďalších nákladov potrebných na riadny priebeh konania. Účastník, ktorý si uplatňuje nárok na náhradu trov konania, musí preukázať náklady a ich výšku najneskôr do ukončenia pojednania veci samej. Neúspešný účastník konania bude musieť zaplatiť súdne trovy úspešnému účastníkovi na jeho žiadosť. Ak bol návrh vyhodnotený ako čiastočne prípustný, sudcovia určia, do akej miery môže byť každý účastník konania zaviazaný na náhradu trov konania. Ak je to potrebné, sudca môže nariadiť náhradu trov konania. Odporca, ktorý uznal nároky navrhovateľa na prvom pojednávaní, na ktoré boli účastníci riadne predvolaní, nemôže byť zaviazaný na náhradu trov konania, okrem prípadu, keď navrhovateľ pred začatím konania zaslal výzvu odporcovi alebo odporca bol právoplatne v omeškaní. Ak je navrhovateľov alebo odporcov viacero, môže im byť nariadené, aby nahradili trovy konania rovným dielom, pomerne alebo spoločne, v závislosti od ich postavenia v konaní alebo povahy právneho vzťahu medzi nimi.

11 Môžem požiadať o právnu pomoc?

Právnu pomoc možno získať v súlade s ustanoveniami núdzového dekrétu vlády č. 51/2008 o právnej pomoci v občianskoprávných veciach schváleného s ďalšími zmenami zákonom č. 193/2008 v znení neskorších predpisov. Nový Občiansky súdny poriadok (články 90 a 91) obsahuje všeobecné ustanovenia o právnej pomoci.

12 Kedy sa moja žaloba úradne považuje za podanú? Dajú mi orgány vedieť, či bola alebo nebola moja záležitosť riadne podaná?

Návrh sa zaregistruje a priradí sa mu konkrétny dátum použitím vstupnej pečiatky. Po zaregistrovaní sa návrh a sprievodné dokumenty odovzdajú predsedovi súdu alebo sudcovi zastupujúcemu predsedu, ktorý bezodkladne vykoná kroky na zriadenie senátu náhodným výberom sudcov.

Senát, ktorému bola vec náhodne pridelená, overí či návrh spĺňa potrebné požiadavky. Ak návrh nespĺňa požiadavky, navrhovateľovi sa písomne oznámi predmetné nedostatky. Najneskôr do desiatich dní od doručenia oznámenia musí navrhovateľ poskytnúť doplňujúce informácie alebo vykonať nariadené zmeny, pričom mu hrozí sankcia, že návrh bude vyhlásený za neplatný. Ak povinnosti týkajúce sa poskytnutia doplňujúcich informácií alebo zmien návrhu nie sú splnené v stanovenej lehote, súd nariadi zrušenie návrhu prostredníctvom správy z pojednávania vydané senátmi.

Keď sudca zistí, že v súvislosti s návrhom sú splnené všetky zákonné podmienky, prostredníctvom rozhodnutia nariadi oznámenie tejto skutočnosti odporcovi.

13 Dostanem presné informácie o priebehu ďalších procesných úkonov (napríklad o lehote na podanie vyjadrenia k žalobe)?

Podrobné informácie o prípade je možné získať z archívu kancelárie súdov alebo z ich webového sídla, ak sú k dispozícii, na adrese <https://portal.just.ro/>. Súd môže rozhodnúť o návrhu len v prípade, ak predvolal účastníkov alebo ak sa účastníci zúčastnili na konaní pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu. Ak súd kedykoľvek počas konania zistí, že neprítomný účastník nebol predvolaný v súlade s požiadavkami stanovenými zákonom, preruší rozhodovanie v danej veci a nariadi predvolanie účastníka pod sankciou neplatnosti. Doručenie predvolaní a všetkých procesných písomností sa vykonáva z úradnej povinnosti.

Keď sudca zistí, že boli splnené všetky zákonné podmienky v súvislosti s návrhom, prostredníctvom rozhodnutia nariadi, aby sa to oznámilo odporcovi, ktorého informuje o povinnosti, aby predložil vyjadrenie k návrhu do 25 dní od oznámenia návrhu pod hrozbou sankcie. Vyjadrenie k návrhu sa oznámi navrhovateľovi, ktorý musí predložiť odpoveď na vyjadrenie k návrhu do desiatich dní od oznámenia a odporca sa oboznámi s odpoveďou na vyjadrenie k návrhu nahliadnutím do spisu. Do troch dní od predloženia odpovede na vyjadrenie k návrhu sudca rozhodne o stanovení termínu prvého pojednávania, ktoré sa uskutoční najneskôr do šesťdesiatich dní odo dňa rozhodnutia súdu, a nariadi predvolanie účastníkov. Ak odporca v zákonnej lehote nepredloží vyjadrenie k návrhu alebo ak navrhovateľ v zákonnej lehote nepredloží odpoveď na vyjadrenie k návrhu, po uplynutí príslušnej lehoty sudca rozhodne o

stanovení termínu prvého pojednávania, ktoré sa uskutoční najneskôr do 60 dní odo dňa rozhodnutia, a nariadi predvolanie účastníkov. V naliehavom konaní môže sudca skrátiť uvedené lehoty v závislosti od okolností prípadu. Ak má odporca bydlisko v zahraničí, sudca nariadi dlhšiu primeranú lehotu v závislosti od okolností prípadu.

Účastník, ktorý podal návrh a vzal na vedomie termín pojednávania, a účastník, ktorý sa zúčastnil na pojednávaní, sa počas konania na tomto súde nebudú predvolávať, keďže sa predpokladá, že dotknutý účastník vie o termínoch nasledujúcich pojednávaní. Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na účastníka, ktorému bolo doručené predvolanie na pojednávanie, keďže sa predpokladá, že v tomto prípade účastník takisto vie o termínoch pojednávaní, ktoré nasledujú po tom, na ktoré mu bolo doručené predvolanie. V predvolaní sa zároveň uvádza, že po doručení predvolania, ktoré sa potvrdí podpisom doručenky, sa predpokladá, že predvolaný účastník vie aj o termínoch pojednávaní, ktoré nasledujú po tom, na ktoré bolo účastníkovi doručené predvolanie. Na prvom pojednávaní, na ktoré boli účastníci riadne predvolaní, sudca po vypočutí účastníkov konania musí odhadnúť potrebný čas na prešetrovanie veci, pričom sa zohľadnia okolnosti prípadu, aby rozsudok mohol byť vynesенý v optimálnom a predvídateľnom čase.

Posledná aktualizácia: 22/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.